

50 LET PRVEGA JAVNEGA SPOMENIKA V BREŽICAH

28. oktobra 1972 je bilo ob občinskem prazniku svečano odprtje prvega javnega spomenika v Brežicah. S spomenikom revoluciji je bil oživiljen spomin na kmečke upore, narodnoosvobodilni boj in izgnanstvo. Ponazarjata ga dve kosi, orožje naših pradedov puntarjev, simbol zatiranih v boju proti nasilju in izkoriščanju.

Bronasta skulptura, delo znanega slovenskega akademskega kiparja Stojana Batiča, stoji ob Bizeljski cesti, v bližini tržnice in pred vhodom v staro mestno jedro. Kipar je zgodovino od 16. stoletja pa vse do srede 20. stoletja prikazal z reliefi, ki jih je umestil na dve veliki rezili kosi, ki simbolizirata kmečke upore, ki so se pri nas odvijali v 16. stoletju. Reliefi na eni kosi pripovedujejo o preseljevanju prebivalcev občine Brežice v letih 1941 do 1942, prizori na drugi pa so pripoved o osvobodilnem boju naših krajev med letoma 1941 in 1945 ter o žrtvah okupatorjevega nasilja.

Ob postavitvi spomenika je bila izdana brošura z naslovom Spomenik Zveze borcev Brežice, ki jo hranimo tudi v naši domoznanski zbirki. V njej so med ostalim zapisali, da je spomenik sestavljen iz dveh petmetrskih kos (kosa je simbol kmečkih upornikov) in dvometrskega betonskega podstavka.

Livar spomenika je bil Vladimir Šeb iz Zagreba, gradbena dela je izvedel Ante Držanič iz Brežic. Spominski plato je projektiral arhitekt Franc Filipčič iz Brežic.

Spomenik predstavlja eno izmed pomembnih mestnih znamenitosti in je bil leta 2016 razglašen za kulturni spomenik lokalnega pomena na območju mesta Brežice.

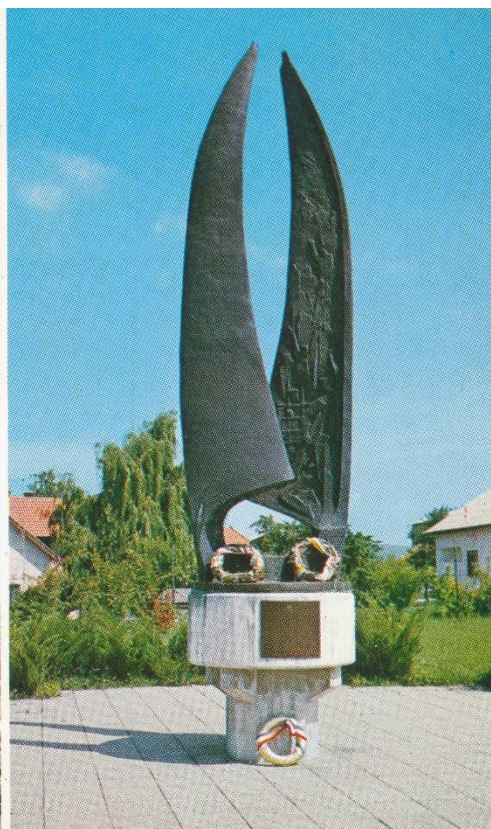
Ob Ulici 21. maja je minuli teden čez noč zrasel park, sredi katerega stoji zdaj spomenik uporom, narodnoosvobodilnemu boju iz izgnancem iz minule vojne. Dve pokonci stoječi kosi ponazarjata uporniški duh ljudstva v tem dehu Slovenije – (Foto: Jožica Teppey)

V članku Jožice Teppey, ki je izšel v Dolenjskem listu 2. novembra 1972, lahko preberemo, da se je odprtja spomenika udeležilo več tisoč Brežičanov.

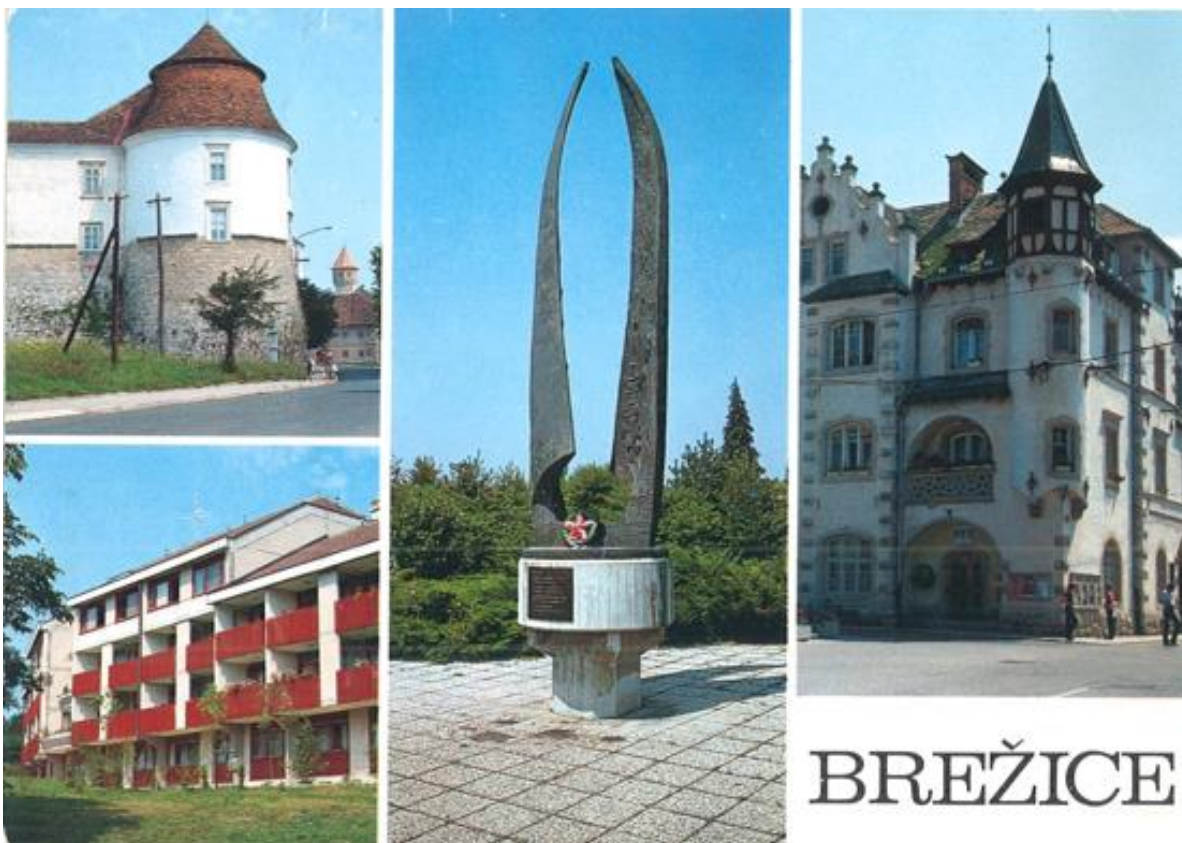
Postavljanje spomenika v Brežicah konec leta 1972.

Vir: <https://www.facebook.com/NobBrezice/photos/a.571549603041668/1362503160612971/?type=3>.

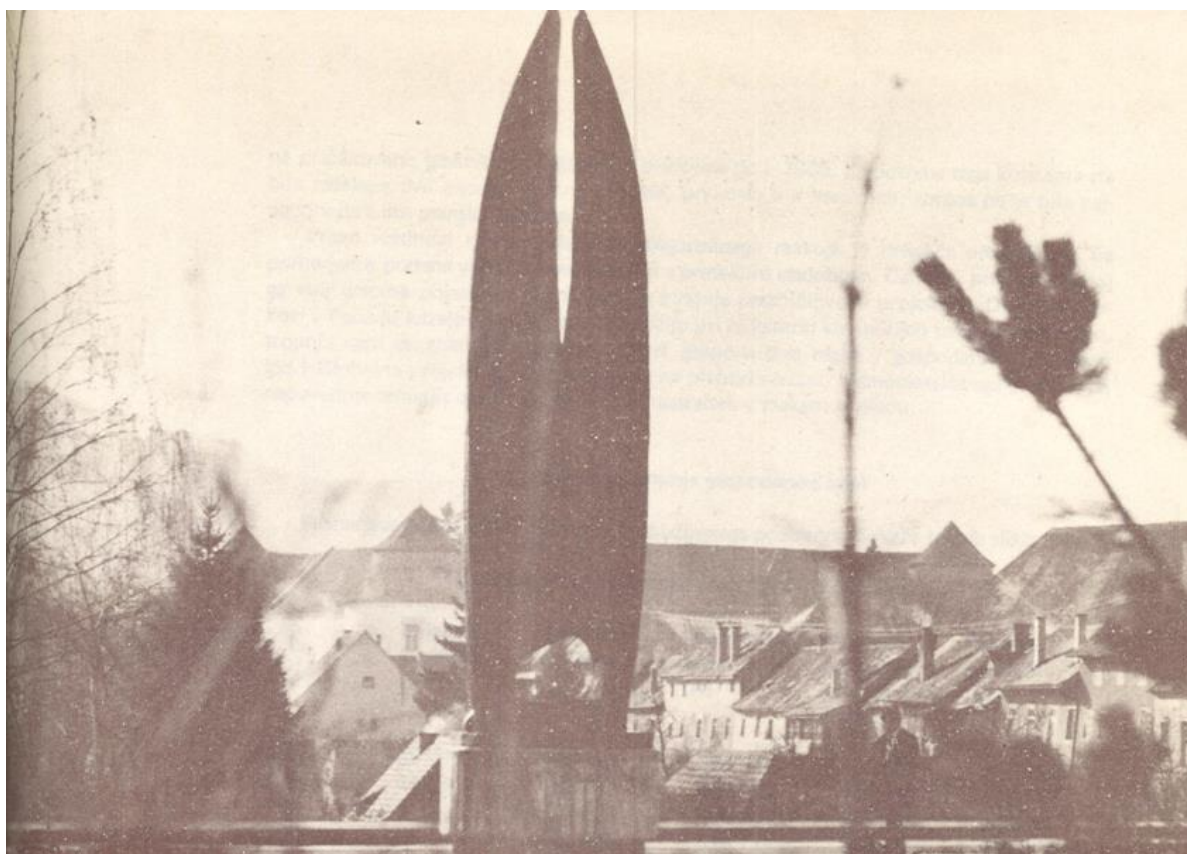

Sestavljena razglednica z motivom spomenika je bila izdana v začetku 80. let 20. stoletja.

Sestavljena razglednica z motivom spomenika je bila izdana v začetku 80. let 20. stoletja.

Fotografija spomenika je iz knjige Koncept gospodarskega, socialnega in regionalnega razvoja Posavja 1971–1985, ki je izšla leta 1973.